

MEGEMLÉKEZÉS

IN MEMORIAM WILFRIED SEIBICKE (1931–2009)

2009 őszén a nemzetközi és német névtan kiemelkedő tudósa távozott közülünk. Súlyos betegsége ellenére szinte az utolsó pillanatig megszállottan dolgozott. 1996–2007 között még sikerült befejeznie gigantikus ötkötetes művét, a „Historisches Deutsches Vornamenbuch”-ot [Történeti német keresztnévkönyv]. 2008-ban napvilágot lát több évtizedes kutatómunkája eredményeit összefoglaló, „Die Personennamen im Deutschen” [A személynevek a német nyelvben] című művének második, átdolgozott kiadása. Ezek az alpművek az osztatlan szakmai elismerés mellett egyértelműen bizonyítják hatalmas munkabírását, törhetetlen akaraterejét.

WILFRIED SEIBICKE germanisztikai és általános nyelvészeti tanulmányait a Lipcsei Egyetemen végezte. 1957-ben el kellett hagynia a volt NDK területét, s ezt követően a Heidelbergi Egyetem oktatója lett. Az alma materrel és volt kollégáival kapcsolatait soha nem szakította meg. Különböző rendezvények (pl. Nemzetközi Névtudományi Kongresszusok: Lipcse 1984, Trier 1993) rendszeres résztvevője volt. Kelet és nyugat között integráló szerepet vállalt. Szakmai kapcsolatot tartott fenn lengyel, szlovák, cseh és magyar kollégákkal is. Ismerte például KÁLMÁN BÉLA és HUTTERER MIKLÓS műveit, többször hivatkozott is rájuk.

SEIBICKE egész életén át kutatta és gyűjtötte a személynevek különböző csoportjait, főleg a keresztnéveket. Szerette volna, hogy tekintélyes névgyűjteményét és gazdag szakkönyvtárát az utókor méltóképpen megőrizze és továbbfejlessze. 1996-ban Wiesbadenben alapítványt hozott létre a Wilfried Seibicke Névkutató Intézet támogatására. Az intézményt 2001-től a Német Nyelvtudományi Társaság, valamint a Német Névtudományi Társaság együttesen működteti.

Első, keresztnevekkel foglalkozó művét 1962-ben Lüneburgban a Heliand Verlag jelentette meg „Wie nennen wir unser Kind?” [Hogy hívjuk majd gyermekünket?] címmel. Ezen kívül még számos keresztnévkönyvet publikált. Tudományos népszerűsítő cikkeit a Muttersprache című folyóiratban tette rendszeresen közzé. 1979–2002 között a Német Nyelvtudományi Társaság folyóiratában, a Sprachdienstben tájékoztatta az olvasót az adott év legkedveltebb keresztneveiről. Jóllehet kedvenc kutatási területe a névtan volt, a nyelvtudomány más területein is maradandót alkotott. A „Handbücher zur Sprach- und Kommunikationswissenschaft” című könyvsorozat több kötetének is a szerzője volt [Nemzetközi kézikönyv a lexikográfiáról; Nemzetközi névtani kézikönyv; Kézikönyv a német nyelv történetéről, valamint a nyelvtörténeti kutatásokról]. Az 1990-es években FRIEDHELM DEBUSSzal egy névtani olvasókönyvet adott ki „Reader zur Namenkunde” címmel, 2001-ben pedig társszerzője volt a „Name und Gesellschaft” [Név és társadalom] című gyűjteményes kötetnek.

SEIBICKÉT kedves, nyíltszívű emberként ismerhettük meg. Élete során számtalan fiatal tehetség pályáját egyengette. Tudását szerénységgel leplezte, s ez még az akadémikusok elismerését is kiváltotta személye iránt. Pályatársai, kollégái 2001. január 5-én, 70. születésnapja alkalmából úgy fejezték ki szeretetüket iránta, hogy tiszteletére Lipcsében tudományos ülést rendeztek. Hálásak lehetünk neki jó néhányan, akik a közelébe kerülünk, vele dolgozhattunk. Nyugodjék békében!

VINCZE LÁSZLÓ